

USNESENÍ

Krajský soud v Brně – pobočka v Jihlavě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Fučíkové a soudců Mgr. Leony Sukané a Mgr. Miroslava Pecha ve věci

žalobce: **Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO**, IČ 484 60 915
sídlem Žižkova 93, 586 01 Jihlava
zastoupený advokátem JUDr. Oldřichem Chudobou
sídlem Při Trati 1084/12, 141 00 Praha 4 - Michle

proti
žalované: **obec Bítovčice**, IČO 008 39 582
sídlem Bítovčice 124, 588 22 Luka nad Jihlavou
zastoupená advokátkou JUDr. Boženou Zmátlovou
sídlem Dvořákova 1927/5, 586 01 Jihlava

o určení vlastnického práva

o odvolání žalobce proti usnesení Okresního soudu v Jihlavě ze dne 12. prosince 2019, č. j. 8 C 108/2019 – 112,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výrocích I. až IV. **potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 2 239 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupkyně žalované – advokátky JUDr. Boženy Zmátlové.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně usnesením zastavil řízení o žalobě, kterou se žalobce domáhal po žalované určení svého vlastnického práva k věci označené v přejímkovém listě č. 1/96 tvořícím přílohu dohody o převodu movitého majetku ze dne 30. 12. 1996 (dále též jen „Dohoda“) jako „rozvodné řady z trub PVC DN 110 x 5,3 mm v délce 3,542 m“ (dále též jen „předmětná“ nebo „dotčená movitá věc“), která se nachází v katastrálním území Horní Bítovčice a Dolní Bítovčice (výrok I.), s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Krajskému úřadu Kraje Vysočina, se sídlem Žižkova 57, Jihlava (výrok II.). O nákladech řízení rozhodl výrokem III. téhož usnesení tak, že žalobci uložil povinnost zaplatit žalované částku 8 228 Kč do tří dnů od právní moci usnesení k rukám zástupkyně žalované. Současně výrokem IV. rozhodl o vrácení části soudního poplatku ve výši 4 000 Kč žalobci. Konečně pak výrokem V. téhož usnesení vyzval žalobce, aby do 15 dnů sdělil číslo účtu, na který má být soudní poplatek vrácen.
2. Usnesení o zastavení řízení odůvodnil s odkazem na ustanovení § 7 odst. 1 a 3, § 103 a § 104 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) a § 141 odst. 1 a § 169 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též jen „s. ř.“), která vyložil s přihlédnutím k právním závěrům vyjádřeným v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2017, č. j. 11 A 148/2015-83, Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, č. j. 10 As 258/2017-176, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2019,

č. j. 28 Cdo 4495/2018-144, či usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 3. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1585/18, tím, že zakladatelská smlouva žalobce ze dne 2. 7. 1993 (včetně stanov, které jsou její nedílnou součástí) je veřejnoprávní smlouvou koordinační, neboť žalobce je specifickou právnickou osobou veřejnoprávní povahy a nároky ze zakladatelské smlouvy a stanov vyplývající (úprava majetkových poměrů, vznik a zánik členství, úprava řešící práva a povinnosti pro případ vystoupení obce ze svazku) mají veřejnoprávní povahu. S přihlédnutím k právním závěrům vyjádřeným v usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 25. 2. 2016, č. j. Konf 10/2015-11, jakož i v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 1 As 432/2018-97, a ze dne 28. 3. 2019, č. j. 10 As 296/2018-132, pak konstatoval, že i v řízení, jehož předmětem je určení vlastnictví k vodohospodářskému majetku, se kterým hospodařil žalobce, je dána pravomoc správního orgánu a nikoliv soudu, pakliže nárok uplatněný v tomto řízení zcela zjevně souvisí s uzavřenou veřejnoprávní smlouvou (tedy zakladatelskou smlouvou včetně stanov), která byla uzavřena za účelem zajištění vodohospodářské činnosti pro členy svazku, a sporný vodohospodářský majetek se do dispozice žalobce dostal výlučně k naplnění tohoto účelu.

3. Proti výrokům I. až IV. usnesení podal odvolání žalobce. Navrhl, aby odvolací soud rozhodnutí v napadené části zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V důvodech odvolání namítl, že se domáhá deklaratorního určení vlastnického práva, které má soukromoprávní základ, a nikoli veřejnoprávní, neboť veškerý majetek nabyl převodem od žalovaného. Žalobce se ohradil proti závěru soudu prvního stupně, že jakékoliv spory o nároky přímo či nepřímo vyplývající z účasti a následně vystoupení žalované z žalobce jsou spory z veřejnoprávní smlouvy. Zdůraznil přitom, že předmětem tohoto řízení není závazkové právo (relativní majetkové právo), které má původ ve veřejnoprávní smlouvě, jako například právo na vydání majetku nebo právo na finanční vypořádání, případně kvazi závazkové právo (nárok na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení), u nichž lze uvažovat o rozdělení na soukromoprávní a veřejnoprávní závazkové vztahy, nýbrž že předmětem tohoto řízení je určení vlastnického práva (absolutního majetkového práva) k movitým věcem (vodovodním potrubím), neboť se žalobou domáhá přezkoumání „vlastnického statusu“ těchto movitých věcí a deklaratorního (nikoliv konstitutivního) určení, kdo je jejich skutečným vlastníkem.
4. Nadto žalobce popřel, že by nárok uplatněný žalobou jakkoliv souvisel s veřejnoprávní smlouvou, neboť nárok na takovéto smlouvě nezakládá, nýbrž svoje majetkové nároky staví na soukromoprávních základech (smlouvě o převodu vlastnického práva). Spor by měl tudíž projednat podle § 7 odst. 1 o. s. ř. civilní soud v občanském soudním řízení.
5. Žalobce rovněž poukázal na rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 10. 5. 2019, č. j. KUJI 36591/2019, sp. zn. OOSČ 659/2018 OOSC/22, které řešilo rovněž nároky související s (údajnou veřejnoprávní) zakladatelskou smlouvou ze dne 2. 7. 1993, a jímž příslušný správní orgán zamítl jeho návrh na určení vlastnického práva k dotčeným movitým věcem s odůvodněním, že tento majetek je v jeho vlastnictví a krajský úřad nemůže konstitutivně určit vlastnické právo k tomuto majetku, protože to nemá oporu ve stanovách ani v zákoně. Předmětem tohoto občanského soudního řízení o žalobě není další spor z veřejnoprávní smlouvy. Předmětem tohoto řízení je pouze nepřímé posouzení dopadů tohoto rozhodnutí do sféry jeho absolutních majetkových práv, kdy z tohoto rozhodnutí činí žalovaný a jiný správní orgán nesprávné závěry ohledně existence jeho vlastnického práva k předmětnému majetku. Toto rozhodnutí tak nemá dopad na otázku existence či neexistence pravomoci k rozhodování sporu, pouze spolu s dalšími skutečnostmi dokládá existenci jeho naléhavého právního zájmu na deklaratorním určení vlastnického práva k předmětnému majetku soudem.
6. Za neúnosný označil žalobce právní názor soudu prvního stupně, podle něhož by v obecné rovině otázka pravomoci záležela na právních důvodech, na nichž by mělo být vlastnictví založeno. Pokud by tyto nějak souvisely s veřejnoprávní smlouvou, byla by dána pravomoc

správním orgánu, pokud nikoli, byla by dána pravomoc soudu. Tyto okolnosti jsou však předmětem samotného řízení a dokazování v něm prováděného a nelze až po provedeném dokazování řešit otázku pravomoci. Různé části jednoho a téhož vodohospodářského celku přitom mají často rozdílnou právní historii, tudíž by snadno docházelo k situaci, kdy by o jednom kousku potrubí rozhodoval soud, zatímco o jiném kousku zase správní orgán.

7. Žalobce rovněž připomněl, že soud prvního stupně dokonce v obdobné věci v minulosti uzavřel, že má pravomoc rozhodovat spor o deklaratorním určení vlastnického práva k vodohospodářskému majetku, a to i při znalosti judikatury ohledně pravomoci krajského úřadu rozhodovat spory ze stanov dobrovolných svazků obcí (rozsudek Okresního soudu v Jihlavě ze dne 13. 11. 2017, č. j. 20 C 248/2016-593). Byť odvolací soud posledně odkazovaný rozsudek následně zrušil, učinil tak pouze z důvodu toho, že dospěl k názoru, že se žalobce nedomáhal deklaratorního, ale konstitutivního určení vlastnického práva. O nároku na konstitutivní určení vlastnického práva krajský úřad může rozhodnout, pokud pro to existuje příslušné zmocnění v zákoně či ve stanovách, což v daném případě i dle názoru krajského úřadu neexistuje.
8. Pro případ, že by odvolací soud dospěl k závěru, že je namístě napadené usnesení potvrdit, navrhl žalobce, aby odvolací soud rozhodl alespoň o nákladech celého řízení tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo, s odůvodněním, že nelze považovat žalobce za účastníka, který zavinil ve smyslu § 146 odst. 2 o. s. ř. zastavení řízení, neboť nemohl předvídat, že soud řízení z důvodu nedostatku pravomoci zastaví, a to zejména s ohledem na okolnosti uvedené výše.
9. Žalovaná navrhla potvrdit napadené rozhodnutí s odůvodněním, že veškerý majetek byl žalobci předán vždy s jediným účelem, a to aby žalobce její majetek, jenž mu byl svěřen, spravoval, udržoval jej, investoval pro ni do rozšíření tohoto majetku z výnosů nájmu z tohoto vodohospodářského majetku a všechen tento majetek jí vydal, a to vč. majetku, jež jí připadl podle privatizačního projektu Jihomoravských vodovodů a kanalizací s. p., jakmile k tomu vzniknou předpoklady. Argumentace žalobce je nepřipadná, byla již opakovaně vyvrácena v rozhodnutích řady soudů, a to i Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu. Rovněž z rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 1. 2020, č. j. MV-169556-4/SO-2019, vyplývá, že Krajský úřad Kraje Vysočina se ve svých rozhodnutích, kterými se věcně zabýval otázkou předání vodohospodářského majetku, k němuž tvrdí žalobce své vlastnictví, žádného pochybení nedopustil, resp. že by nebyla dána pravomoc správního orgánu k rozhodování o takové záležitosti. Připomněla, že správní orgán již fakticky otázku vlastnictví k předmětné věci vyřešil tím, že rozhodl o povinnosti žalobce předmětné movité věci žalované vydat. Jde tedy o věc rozhodnutou. O tom, že pravomoc správních orgánů ve věcech, kde jednoznačně jde o vztahy z veřejnoprávní smlouvy, je pro správní orgány dána, je žalobce velmi dobře informován, neboť je účastníkem těchto řízení. Takto byla otázka pravomoci správních orgánů k projednávání návrhů na určení vlastnického práva v souvislosti s vystoupením obce ze žalobce řešena znovu v nedávno projednávané věci v řízení před Městským soudem v Praze, který v této záležitosti vydal rozsudek ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 A 172/2015-94, v němž dospěl ke stejným závěrům.
10. Za nedůvodné označila žalovaná též odvolání žalobce do výroku o náhradě nákladů řízení. Připomněla, že Nejvyšší soud již opakovaně v minulosti odmítl dovolání žalobce proti rozhodnutím o zastavení řízení z důvodu nedostatku pravomoci soudu k řešení sporů z veřejnoprávní smlouvy, a též přitom přiznal žalované náhradu nákladů řízení, neboť podání žalobce vyhodnotil jako opakovaná a bezdůvodná. Od roku 2012 je řešena otázka pravomoci soudu nadřízenými soudy a závěry jsou jednoznačné, tedy že pravomoc soudu k řešení vztahů a sporů plynoucích z veřejnoprávní smlouvy není pro soudy dána. Žalobce však podal tuto žalobu s vědomím a znalostí rozhodnutí i vyšších soudů, že pravomoc obecných soudů k řešení sporů z veřejnoprávní smlouvy není dána. Musel být tedy zcela srozuměn s tím, že řízení bude soudem zastaveno. Nad rámec uvedeného žalovaná podotkla, že takovéto šikanózní kroky

činí žalobce opakovaně, a i když již nejméně 6 let je otázka pravomoci správních orgánů – krajských úřadů – k řešení sporů či vztahů z veřejnoprávní smlouvy vyřešena, znovu zatěžuje soudy neustálým podáváním žalob, které mají jediný cíl – šikanovat obce a prodlužovat dobu, po kterou neoprávněně pobírá finanční výhody a plnění z majetku obcí.

11. Odvolací soud po zjištění, že odvolání směřuje proti usnesení soudu prvního stupně, proti kterému je odvolání jako řádný opravný prostředek přípustné (§ 201, § 202 à contrario o. s. ř.), že ho žalobce podal z pozice účastníka řízení jako osoba k tomu oprávněná (§ 201 o. s. ř.), že tak učinil včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), bez nařízení jednání (§ 214 odst. 2 písm. b/ o. s. ř.) usnesení soudu prvního stupně přezkoumal a přezkoumal také řízení, které jeho vydání předcházelo, a nakonec dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
12. Podle ustanovení § 7 o. s. ř. v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány (odst. 1). Spory a jiné právní věci uvedené v odstavci 1, o nichž podle zákona rozhodly jiné orgány než soudy, soudy v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují za podmínek uvedených v části páté tohoto zákona (odst. 2). Jiné věci projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon (odst. 3). Pravomoc soudů ve věcech správního soudnictví upravuje zvláštní zákon (odst. 4); tím má občanský soudní řád na mysli zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (srov. poznámku pod čarou č. 96).
13. Podle ustanovení § 103 o. s. ř. kdykoliv za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení). Podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Nespadá-li věc do pravomoci soudů nebo má-li předcházet jiné řízení, soud postoupí věc po právní moci usnesení o zastavení řízení příslušnému orgánu; právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstávají přitom zachovány.
14. Podle ustanovení § 141 odst. 1 s. ř., ve sporném řízení správní orgán řeší spory z veřejnoprávních smluv (část pátá) a v případech stanovených zvláštními zákony spory vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů. Podle ustanovení § 169 odst. 1 písm. b/ s. ř. spory z veřejnoprávní smlouvy rozhoduje příslušný krajský úřad, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 s. ř. a jsou-li smluvními stranami obce, které nejsou obcemi s rozšířenou působností, nepřevzme-li věc Ministerstvo vnitra.
15. V posuzované věci vyšel soud prvního stupně z toho, že projednávaná věc je sporem, k jehož projednání a rozhodnutí nejsou příslušné soudy v občanském soudním řízení, nýbrž že se jedná o spor vyplývající z veřejnoprávní smlouvy.
16. Pro posouzení otázky pravomoci orgánu, do jehož pravomoci náleží projednat a rozhodnout spor účastníků v dané věci zahájený žalobou žalobce, bylo třeba nalézt odpovědi na dvě otázky, a to (za prvé), zda smlouva o založení žalobce z 2. 7. 1993 (jejíž součástí byly, respektive jsou i stanovy žalobce) je smlouvou soukromoprávní či veřejnoprávní a pokud jde o smlouvu veřejnoprávní, pak (za druhé), zda spor mezi účastníky, jehož předmětem je požadavek žalobce na určení, že je vlastníkem žalobou označených věcí je sporem plynoucím z této (veřejnoprávní) smlouvy.
17. Otázkou právní povahy zakladatelské smlouvy žalobce se tento odvolací soud v minulosti již opakovaně zabýval – například v usneseních ze dne 9. 7. 2018, sp. zn. 54 Co 112/2018, ze dne 19. 11. 2018, č. j. 54 Co 251/2018 – 112, ze dne 20. 8. 2018, č. j. 54 Co 136/2018-104 a ze dne 13. 9. 2018, č. j. 54 Co 135/2018-461, a to se závěrem, že jde o smlouvu veřejnoprávní. V těchto rozhodnutích odvolací soud i s odkazem na usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. o rozhodování některých kompetenčních sporů ze dne 21. 5. 2008, č. j. Konf 31/2007-82, vyložil, že i před 1. 1. 2006 (kdy nabyl účinnosti zákon č. 500/2004 Sb.,

správní řád, obsahující i úpravu veřejnoprávních smluv) bylo možné uzavřít veřejnoprávní smlouvy výslovně takto v právním řádu neoznačené (příčemž teorie smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí výslovně označuje za veřejnoprávní smlouvu koordinační), o čemž vypovídá i přechodné ustanovení § 182 odst. 2 správního řádu, dle něhož má úprava veřejnoprávních smluv ve správním řádu dopad i na veřejnoprávní smlouvy uzavřené před jeho účinností. Při zkoumání povahy předmětné zakladatelské smlouvy nelze přitom užít kritéria (ne)rovnosti stran, jak stran veřejnoprávní smlouvy subordinační nastínil zvláštní senát v rozhodnutí ze dne 21. 5. 2008, č. j. Konf 31/2007-82, neboť toto hledisko se neprosadí v případě koordinačních veřejnoprávních smluv, jejichž prostřednictvím se realizuje spolupráce mezi subjekty veřejné správy, kde vztah nadřízenosti a podřízenosti neexistuje. Za rozhodující proto odvolací soud považoval povahu stran smlouvy a její účel, jímž bylo založení žalobce za účelem přenesení výkonu části samostatné působnosti členských obcí, konkrétně spravování nakládání s vodou a odpady z toho vznikajícími; zakladatelská smlouva a stanovы žalobce, které jsou její součástí, tak upravují i práva i povinnosti při výkonu působnosti členských obcí v oblasti veřejné správy. Uvedený závěr není popřen ani skutečností, že založení dobrovolného svazku obcí se řídilo i právní úpravou obsaženou v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Popsaný závěr o veřejnoprávní povaze zakladatelské smlouvy žalobce, jejíž nedílnou součástí jsou stanovы, jakož i důvody, které k němu odvolací soud vedly (a které byly stručně shora vyloženy), byly následně podrobeny přezkumu Nejvyšším soudem, který je v usnesení ze dne 26. 3. 2019, č. j. 28 Cdo 4495/2018-144, jímž zamítl dovolání proti usnesení Krajského soudu v Brně – pobočky v Jihlavě ze dne 20. 8. 2018, č. j. 54 Co 136/2018-104, a s odkazem na závěry učiněné též v usnesení ze dne 11. 4. 2019, č. j. 28 Cdo 78/2019-454, v němž odmítl dovolání proti usnesení Krajského soudu v Brně – pobočky v Jihlavě ze dne 9. 7. 2018, č. j. 54 Co 112/2018-406, shledal správnými; tedy již i Nejvyšší soud učinil a odůvodnil závěr o tom, že zakladatelská smlouva ze dne 2. 7. 1993, kterou byl založen Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO (žalobce), je smlouvou veřejnoprávní. Lze jen doplnit, že stejná otázka se stejným výsledkem byla ještě dříve řešena, respektive vyřešena i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, č. j. 10 As 258/2017-176, ze dne 22. 3. 2018, č. j. 4 As 269/2017-97 a ze dne 19. 4. 2018, č. j. 10 As 213/2014-18 (s jejichž závěry se Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 28 Cdo 4495/2018 také ztotožnil). Pokud pak proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, č. j. 10 As 258/2017-176 (a současně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2017, č. j. 11 A 148/2015-83) podal žalobce ústavní stížnost, Ústavní soud ji usnesením ze dne 5. 3. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1585/18, odmítl.

18. Dále se odvolací soud zabýval otázkou, zda projednávaný spor řeší soukromoprávní nárok na určení vlastnictví k věcem, jehož projednání a rozhodnutí o něm náleží do pravomoci soudů či správních orgánů. Shora citované ustanovení § 141 správního řádu zakládá pravomoc správních orgánů rozhodovat spory z veřejnoprávních smluv; šlo tedy o to, v dané věci posoudit, zda žalobce žalobou o určení vlastnictví k dotčeným movitým věcem vyvolal spor mající základ ve smlouvě o založení žalobce [zda žalobcem uplatněný nárok lze považovat za nárok z této (veřejnoprávní) smlouvy].
19. Na tomto místě považuje odvolací soud za vhodné poukázat i na odkazované rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 25. 2. 2016, č. j. Konf 10/2015-11, z něhož vskutku lze dovodit pravomoc správního orgánu z faktické souvislosti mezi uplatněným nárokem a veřejnoprávní smlouvou, bez ohledu na to, zda byla uzavřena platně či neplatně nebo nebyla uzavřena vůbec, byť s ohledem na podstatu vztahu uzavřena být mohla. V tomto rozhodnutí zvláštní senát vyložil, že „sporem z veřejnosprávní smlouvy“ ve smyslu ustanovení § 169 správního řádu je nutno rozumět podstatně širší okruh nároků svou povahou a podstatou veřejnoprávních, než pouze okruh nároků vyplývajících z konkrétního ujednání o plnění obsaženého v platné veřejnoprávní smlouvě. Vedle práv a povinností plynoucích ze smlouvy samotné může jít

i o práva a povinnosti – striktně vzato – povahy mimosmluvní. V tomto smyslu je i v oblasti veřejnoprávních smluv představitelná veřejnoprávní obdoba nároků, jak jimi jsou v oblasti soukromého práva nárok na vydání bezdůvodného obohacení či nárok na náhradu škody. Aby tedy o spor z veřejnosprávní smlouvy nešlo, muselo by jít o takový nárok, který nemá naprosto žádnou souvislost s právními vztahy z oblasti veřejného práva, které zákon umožňuje upravit veřejnoprávními smlouvami (k tomu srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. dubna 2019, č. j. 1 As 432/2018-97, dostupný na webových stránkách Nejvyššího soudu www.nssoud.cz).

20. Jak se ze žaloby, na jejímž základě bylo řízení v posuzované věci zahájeno, podává, žalobce svůj nárok na určení vlastnického práva k posuzovaným věcem uplatnil s odvoláním se na dohodu o převodu movitého majetku uzavřenou mezi žalobcem a žalovanou dne 30. 12. 1996 a přejímkový list č. 1/96 z téhož dne na zmíněnou dohodu odkazující, přičemž zdůraznil, že faktickým přádáním movitých věcí specifikovaných v přejímkovém listě od něj žalované, k němuž došlo protokolárně dne 16. 5. 2019 s ohledem na povinnost uloženou mu rozhodnutím Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 10. 5. 2019, č. j. KUJI 36591/2019, sp. zn. OOSČ 659/2018 OOSC/22, nedošlo k převodu vlastnického práva k dotčenému majetku z něj na žalovanou. V rámci odvolacího řízení pak žalobce ke shora uvedené argumentaci dodává, že uplatnění nároku na určení jeho vlastnického práva s odkazem na dohodu ze dne 30. 12. 1996 nemá žádnou spojitost se smlouvou o jeho založení ze dne 2. 7. 1993, a se stanovami žalobce.
21. Jakkoliv se však žalobce snaží oddělit od sebe otázku sporného vlastnického práva k dotčeným věcem od problematiky vzniku jeho subjektivity a s tím související otázky vstupu a vystoupení žalované do a ze svazku obcí, nelze jeho argumenty považovat za přílehlivé. Odvolací soud považuje za podstatnou zejména tu skutečnost, že podle Čl. 3 odst. 3.3 písm. a) a b) stanov žalobce vznikl zejména za tím účelem, aby zajišťoval koncepcie rozvoje a obnovy vodovodů, kanalizací, ČOV a s nimi souvisejících zařízení a dále k zásobování vodou, odvádění odpadních vod na smluvním základě, zavádění rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí vodních děl, hospodaření s movitým a nemovitým majetkem v oblasti vodního hospodářství a podob. K naplnění uvedeného účelu žalobce podle Čl. 8 odst. 8.1, 8.4 a 8.5 hospodaří s vodohospodářským majetkem, ke kterému nabyl vlastnické právo do 31. 12. 2000 a s majetkem, který získal svou vlastní činností po 31. 12. 2000, dále hospodaří s majetkem, který ze svého majetku vložily do svazku jeho členské obce. Konečně pak podle Čl. 12 odst. 12.6 vystoupí-li obec dle čl. 12.4 písm. a) stanov ze svazku, je svazek povinen obci vrátit vložený majetek a majetek, který byl do svazku převeden dle privatizačního projektu, včetně technického zhodnocení na tomto majetku provedeném a majetek pořízený pro potřeby obce s jejím finančním příspěvím, avšak bez podílu na společném zařízení vodovodů a kanalizací, jehož seznam je uveden v příloze č. 2 stanov. Tento majetek je nedělitelný a zůstává majetkem svazku. Seznam společného majetku nelze rozšířit o další majetek bez souhlasu zastupitelstva obce, o jejíž majetek by se seznam rozšiřoval. Podle odst. II. dohody ze dne 30. 12. 1996, od které žalobce v této věci odvozuje svoje vlastnické právo k movitým věcem, je jejím předmětem převod vlastnictví z majetku žalované do vlastnictví žalobce, a to na základě ustanovení „STANOV SVAZKU“, tedy žalobce.
22. Předmětem tohoto řízení tedy zjevně má být vyřešení otázky vlastnictví k majetku, který měl žalobce nabyt od žalované právě v souvislosti s dohodou, která odkazuje na rámcová pravidla obsažená ve stanovách žalobce a nastalý spor mezi účastníky řízení rovněž bezprostředně souvisí s otázkou zániku členství žalované ve svazku obcí a na to navazujícím vzájemným vypořádáním, které mělo po vystoupení žalované z žalobce následovat. Odvolací soud tedy shodně se soudem prvního stupně konstatuje, že zde projednávaná žaloba byla myšlena jako uplatnění nároku ze sporu o (částečné) vypořádání členství žalované v žalobci. Nárok na majetkové vypořádání je přitom nepochybně sporem s veřejnoprávní smlouvou,

neboť má původ ve stanovách, které jsou součástí zakladatelské smlouvy a které upravují majetkové vypořádání v případě vystoupení obce ze svazku.

23. Nadto lze poukázat i na to, že není možné jednotlivé skupiny nároků z jedné veřejnoprávní smlouvy přímo či nepřímo plynoucí štěpit a dávat kompetenci k řešení těchto nároků tu správnímu orgánu, tu civilnímu soudu. Právě naopak, „sporem z veřejnoprávní smlouvy“ je nutno rozumět podstatně širší okruh nároků svou povahou a podstatou veřejnoprávních než pouze nároků vyplývajících z konkrétního ujednání o plnění obsaženého v platné veřejnoprávní smlouvě. Jako spor z veřejnoprávní smlouvy nutno posuzovat i takovéto nároky, které s veřejnoprávní smlouvou nějak souvisí, byť neplynou přímo z nějakého konkrétního ustanovení smlouvy. Aby nešlo o spor z veřejnoprávní smlouvy, muselo by jít o takový nárok, který nemá naprosto žádnou souvislost s právními vztahy v oblasti veřejného práva, které zákon umožňuje upravit veřejnoprávními smlouvami.
24. Z posledně uvedeného pak vyplývá, že sporem z veřejnoprávní smlouvy by v daném případě byla i otázka řešení vlastnického práva žalobce k předmětným movitým věcem, byť by žalovaná v řízení úspěšně zpochybnila své členství v žalobci, popř. dokonce otázku platnosti vzniku samotného žalobce. Na tom, že spor o majetkové vypořádání má původ ve veřejnoprávní smlouvě, tedy nic nemění ani námitky o neplatnosti takové smlouvy, případně o tom, že se žalovaná platně nestala členem žalobce nebo že se na ni nevztahují některá ustanovení smlouvy, respektive stanov.
25. Na úplný závěr lze připomenout, že otázka pravomoci ve sporech o určení vlastnictví v obdobných věcech byla již řešena rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2019, č. j. 10 As 296/2018 – 132, a ze dne 4. 4. 2019, č. j. 1 As 432/2018 – 17, se závěrem tím, že v těchto je dána pravomoc správního orgánu. Byť tato rozhodnutí nejsou pro soudy v civilním řízení závazná, neboť otázku pravomoci a s tím související předběžné otázky (srov. ust. § 135 a § 159a odst. 3 o. s. ř.) si musí soud posoudit samostatně, a odvolací soud tak také v této věci učinil, se závěry soudů ve správním soudnictví se ztotožnil a podpůrně na ně, respektive na argumentaci v jejich odůvodnění obsaženou, také odkazuje.
26. Vzhledem k závěru, že projednání a rozhodnutí sporu o určení vlastnictví, jak jej žalobce žalobou v této věci podanou vyvolal, není v pravomoci soudů v občanském soudním řízení, nýbrž v pravomoci správních orgánů, postupoval soud prvního stupně správně, pokud napadeným rozhodnutím rozhodl o zastavení řízení a postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží a odvolací soud tudíž rozhodnutí ve výroku o zastavení řízení a postoupení věci jako věcně správně potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
27. Pokud jde o navazující výroky o nákladech řízení a o soudním poplatku, i tyto shledává odvolací soud správnými. V tomto případě je procesní vina na zastavení řízení (ve smyslu ust. § 146 odst. 2 věty první o. s. ř.) na straně žalobce, který svoji žalobu adresoval nesprávně orgánům moci soudní, ačkoliv správně měl být návrh na zahájení řízení směřován k příslušnému správnímu úřadu. Odvolací soud současně neshledal žádné důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu ustanovení § 150 o. s. ř., pro které by nárok žalované na náhradu nákladů řízení jí účelně vynaložených na obranu proti uplatněné žalobě krátil. Naopak, lze poukázat na skutečnost, že otázka pravomoci správních orgánů rozhodovat o obdobných sporech, jako je tento, již byla před podáním žaloby v této věci (přede dnem 23. 9. 2019) rozhodovací praxí Nejvyššího i Nejvyššího správního soudu ustálena na závěru, že jim přísluší, a to v řízeních, na kterých byl účasten i samotný žalobce. Vzhledem k tomu, že i výše nákladů byla určena správně, potvrdil odvolací soud napadené rozhodnutí též v nákladovém výroku. Totéž platí pro výrok o soudním poplatku, který respektuje zákonná ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a který odvolací soud tedy rovněž jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).

28. Výrok o nákladech odvolacího řízení vyplývá z ustanovení § 224 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., podle kterých je to v odvolacím řízení neúspěšný žalobce, který je povinen zaplatit žalované jí účelně v odvolacím řízení vynaložené náklady. Výše těchto nákladů představuje částku 2 239 Kč, která odpovídá odměně zástupkyně žalované z řad advokátů ve výši 1 550 Kč za jeden úkon právní služby (vyjádření k odvolání) podle § 7 bodu 5. vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále též jen „AT“) ve spojení s ustanovením § 11 odst. 2 písm. c) AT, počítáno z tarifní hodnoty 50 000 Kč určené podle § 9 odst. 1 AT, paušální náhradě hotových výdajů ve výši 300 Kč spojených s výše uvedeným úkonem podle § 13 odst. 3 AT a náhradě 21% dani z přidané hodnoty z obou posledně uvedených částek ve výši 389 Kč, podle ustanovení § 137 odst. 3 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustné dovolání za předpokladu, že rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. V takovém případě lze dovolání podat do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Jihlavě.

Jihlava 23. března 2020

JUDr. Eva Fučíková v. r.
předsedkyně senátu